

FAKERESKEDELEM.

A volt horvát-szlavon határőrvidéki koros tölgyesek eladása.

A horvát-szlavon határőrvidék megszüntetése után keresztül-vezetett birtokrendezés alkalmával részint a horvát-szlavon határőrvidéki beruházási alap, részint a m. kir. kincstár és az egyes vagyonszomszágok birtokába jutott szávamenti világhírű koros tölgyesek értékesítése iránt ez évben is megtartott versenytárgyalások nagyobb részben már lezajlottak. Az elért eladási eredmények az egész vonalon minden várakozást felülmultak, amennyiben még a silányabb minőségű tölgyfaanyaggal bíró vágásokért is felette kedvező vételárakat ajánlottak meg.

Az 1907. és 1908. években a tölgyfaüzletben beállott pangás, párosulva azzal, hogy az eladók az 1906. évben elért felette kedvező eredményen felbuzdulva, a vágások faanyagának becsértékét is erősen felcsigázták, a jelzett években eladásra bocsátott vágások faanyagának értékesítését teljesen meghiusította.

Az 1909. év folyamán a tölgyfa kelendőségi viszonyai javultak, úgy hogy az 1909. év őszén történt tölgyfaeladások eredménye teljesen kielégítő volt. A múlt évi vágatási idény azonban a vágások faanyagának kitermelésére, de különösen a felette enyhe tél miatt a vágásokban kitermelt faáru kiszállítására oly kedvezőtlen volt, hogy a tél folyama alatt a vágásokból a közlekedési eszközökhöz alig szállítottak valamit. A múlt évi fatermésnek ez a bennrekedése a vágásban azt a félelmet ébresztette, hogy az ez évi vágások eladásához nem fűzhetők felette vérmes remények, annál kevésbé, mert a vevőnek nyers fűrészáruja a nyári kifuvározás miatt minőségében nagyon sokat veszített.

Ezt az aggodalmat a tények azonban nem igazolták. Már a favevők részéről az egyes vágásokban eszközölt tüzetes becslésekből arra lehetett következtetni, hogy az ez évi tölgyfaeladások a múlt évi kedvező eredményt is tul fogják szárnyalni és hogy ez évben nem marad egy vágás sem eladatlan. Ez a remény a vágások eladása alkalmával teljesen valóra is vált.

Az ez évi tölgyfaeladások sorát mint eddig is minden évben,

a bródi vagyonszűcség nyitotta meg. Ez a vagyonszűcség, melynek székhelye Vinkovcze, a katonai határőrvidék megszűntetése után a volt bródi határőrezred területén fekvő szávamenti koros tölgyesek egy kiváló részének lett a birtokosa, mely minőségre nézve kiválóbb, mint az ugyanazon határőrezred kerületében a m. kir. kincstár birtokába jutott erdők. A vagyonszűcség birtoka nem összefüggő erdőtest, hanem a volt határőrezred egyes községeinek határában terül el kisebb-nagyobb részletekben elszórva, miért is évenként több kisebb vágásterületen álló faanyagot bocsát eladás alá.

A nevezett vagyonszűcség ez évben 26, összesen 647·93 kat. hold kiterjedésű vágásterületen 12:146 tölgytörzset bocsátott eladásra s azok értékesítése iránt a versenytárgyalást f. évi szeptember hó 19-ére irta ki. A vágások becsértéke összesen 2,138.508 korona volt.

Az árverésen összesen 36 favásárló cég tett ajánlatot. A faeladás eredménye az volt, hogy az összes eladásra került vágások vevőre akadtak és az előbb jelzett kikiáltási árral szemben összesen 2,843.418 korona vételár, tehát 704.910 korona, vagyis 32·9% felülfizetés éretett el. A tölgyműfának m^3 -je becsülve volt 37·96 koronára, az elért vételár pedig m^3 -ként 50·48 korona.

Az elért eredmény tehát felette kedvező volt.

A m. kir. kincstár részéről szeptember hó 28-án 12, összesen 716·69 kat. hold kiterjedésű vágásterületen álló 10.412 tölgy, 18 kőris, 2984 szil és 5617 más egyéb fanemű törzs került eladásra. Az eladás tárgyát képező faanyag becsértéke mint kikiáltási ár 1,425.739 korona volt. A versenytárgyalás alkalmával 33 ajánlat érkezett be, amelyek összehasonlításából kiderült, hogy az eladásra bocsátott összes vágások felette előnyösen keltek el, amennyiben a kikiáltási árral szemben 2,123.428 korona vételár s így 697.689 korona, vagyis 49% felülfizetés éretett el. Az eladásra került vágások tölgyműfájának m^3 -kénti becsértéke 31·30 korona volt, eladatott pedig 50·08 koronáért.

A kőris- és szilműfa m^3 -jeért 18·07 korona vételár éretett el, a vágások tűzifára becsült összes faanyagának m^3 -jeért végül mintegy 2·20 korona vételár éretett el tövön az erdőben.

Ezen tényleg nem várt kedvező eladási eredménynek az okát abban kell keresni, az uralkodó kedvező tölgyfakelendőségi

viszonyokon kívül, hogy a bródi vagyonszétosztás árverése után még nagyon sok fakereskedő maradt erdő nélkül.

Mindennek dacára a m. kir. kincstár vágásainak eladásánál sem lett minden kívánság kielégítve, amennyiben sok nagyobb fakereskedő czég ezen a faeladáson sem fedezte faszükségletét, némelyike talán azért sem, hogy egész erejét a horvát-szlavon határőrvidéki beruházási alap javára kihatított szávamenti koros tölgyesekből még ez évben eladásra váró legkiválóbb vágásokra tartsa fenn.

A harmadik nagyobb és rendszeren a legerősebb tölgyfaeladás f. évi október hó 11-én zajlott le Zágrábban, amennyiben ezen a napon került eladás alá a horvát-szlavon határőrvidéki beruházási alap kincseskamarájának, sajnos, már az *utolsó maradéka*. E maradék állott 8 összesen 516·31 kat. hold kiterjedésű vágás-területen álló 8984 tölgy-, 36 kőris-, 652 szil- és 1865 különféle fanemű törzsből, s ezen faanyagának a becserkéke mint kikiáltási ár 2,321.279 koronában volt megállapítva. A megtartott versenytárgyaláson összesen 18 fakereskedő czégtől érkezett be ajánlat, amelyek összehasonlításából kiderült, hogy az eladás tárgyát képező vágások mindegyike vevőre talált.

A jelzett becserkékel szemben összesen 3,247.604 korona vételár ajánlatot meg s így 926.325 korona, vagyis 40% felülfizetés éretett el. A tölgyműfa m^3 -je becserkéelve volt 47·54 koronára, az elért eladási ár m^3 -ként pedig 66·86 korona.

A kőris- és szilműfa m^3 -je becserkéelve volt 25 koronára. A kőris-, szil- és egyéb tűzifa eladási ára pedig 1·16 korona tövön az erdőben. A tölgyműfa kidolgozása után visszamaradó tűzifa nem képezte az eladás tárgyát, mert az már előbb taningyártásra külön adattott el.

Amint előre látható volt, kiválóan előnyösen adatott el a horvát-szlavon határőrvidéki szávamenti koros tölgyesek ezen utolsó legkiválóbb maradéka is. Ezzel két évi kitermelés után a múlté lesznek a legszebb szlavoniai tölgyesek utolsó hirnökei is, amelyeknek faanyagával a világ fapiaczain a világ egyetlen tölgyfája sem volt képes versenyezni.

A most tárgyalt három nagyobb szlavoniai tölgyfaeladás után hátra van még, mint utolsó, a péterváradai vagyonszétosztás részéről

a tulajdonát képező szávamenti koros tölgyesekből ez évi október hó 20-án eladásra bocsátott 6 összesen 496.472 koronára becsült favágás.

A lezajlott összes tölgyfaeladások kedvező eredményét tekintve, nem foroghat fenn kétség az iránt, hogy ezen tölgyfaeladásnak az eredménye is kedvező lesz.

Az eddig tartott tölgyfaeladások eredményével tehát különösen az eladók nagyon is meg lehetnek elégedve, most már a jövő tölgyfaeladások szintén kedvező eredményének elérhetése végett csak az kívánatos, hogy az egyes fakereskedői cégek azokban a kedvező feltételekben, amelyek alapján ajánlataikat megtették, ne csalódjanak és kötött üzleteik nyereséggel végződjenek, ami azon körülmény mellett, hogy a szlavoniai tölgynek a fapiaczon mily kereslete van és mily tekintélynek örvend és hogy belőle is, sajnos, minden esztendőben kevesebb fog kerülni a fapiacra, bizonyos remélhető is, ha csak megint valami előre nem látott rendkívüli esemény ezt a reményt meg nem hiúsítja.

Ezen alkalommal nem hagyhatom említés nélkül azt a körülményt, hogy az ez évi tölgyfaeladások kedvező eredményét részben annak is kell tulajdonítani, hogy az eladásra került vágások faanyagának becsértéke a tényleg felforgó eladhatási viszonyoknak megfelelően volt megállapítva és azért, mert a tölgyfakelendőségi viszonyok az utolsó időben javultak, nem volt a legvégső határig felcsigázva, mert ez az eljárás a legkedvezőbb fakelendőségi viszonyok mellett is elriasztja a vevőket.

Ha pedig valaki azt következteti, hogy azért, mert az egyes vágásokért nagyobb %-nyi tulfizetés éretett el, a vágás becsértéke alacsonyán lett tartva, az téved, az az itteni tölgyfaeladási viszonyokat teljesen nem ismeri. Végigtekintve a benyújtott ajánlatokon, feltűnik, hogy a vevő ajánlata többnyire messzre túlhaladja a többi, egymástól kevésbé eltérő ajánlatokat. A vevő céljainak éppen az illető vágásterület felett megkülönböztetően s ezért ajánlhatott többet, mint versenytársai.

Ezek a körülmények azonban a vágások faanyagának felbecslésénél számításba nem vehetők, mert nem ismerjük az egyes favevőknek különleges céljait.

A lezajlott tölgyfaeladások kedvező eredménye végül arra is

enged következtetni, hogy a m. kir. kincstár, a még értékesítésre váró szlavoniai szávamenti koros tölgyeseit évről-évre előnyösebben fogja eladhatni és alighanem következik be az a jóslat, hogy az utolsó szlavoniai tölgy lesz a legdrágább. *Bokor Róbert.*

A Máv. talpfaarverése október 20-án zajlott le és nagy meglepetéseket hozott. A kiirt mennyiséget sokszorososan tulkinálták, amennyiben a 300.000 darabot tevő szükséglettel szemben körülbelül 1,400.000 darabot ajánlottak fel. Az árak között rendkívül nagy különbségek voltak, ami arra vezethető vissza, hogy a régi talpfakészletek tulajdonosai minden áron voltak kénytelenek a talpfát eladni, míg az ujabban termelt áru még egyelőre raktáron maradhat. A Máv. a 2·20 hosszú 14 cm magas talpfákat 2 K-ig, a 16 cm magas talpfákat 2·65 K-ig menő árak mellett fedezheti, oly árak ezek, melyek még az előállítási költségeket sem fedezik, nem hogy a fáért is maradna valami. A készletek még körülbelül 1 millió darabra becsülhetők s így a II. rangu talpfatermelés még hosszú ideig fogja megsínyleni a már két év óta tartó válságot. Normál talpfában egyáltalában nincs szükséglet s így e téren sem remélhető javulás.

Faarverési eredmények. A péterváradai vagyonköztség október 20-án megtartott árverésén a 496.472 K-ra becsült tölgyfát 731.512 K-ért adták el. Az elért tulfizetés 47%. A Draganovecz I. és II. erdőrészt, a Gjepus és Karakusa erdőt Schlesinger Illés vette meg 108.913, illetőleg 148.913, 118.913 és 38.913 K-ért. A Lupanje erdőt M-Drach jun. bécsi cég vette meg 138.083 K-ért, míg a Radjenovce erdőt Grünvald Salamon paksi fakereskedő vette meg 177.777 K-ért. A *turopoljei* nemesi birtokosság 1,300.000 K-ra becsült erdejét a zágrábi *Deutsch Fülöp fiai cég* vette meg 1,300.700 K-ért.

A boszniai kincstári faárveréseket, melyeket a november hó folyamára tűztek ki, az országos kormány az érdekeltség közbe lépése folytán december 1. és 21-ike között fogja megtartani és így az érdekeltségnek módot nyújt az erdők megtekintésére. Az árverések elhalasztására a kormány nem volt hajlandó, mert a magyar és osztrák fatermelők érdekeit a boszniai fának piacra vetése folytán nem látta veszélyeztetve.

